

I DETTA NUMMER

[Akademiskt nytt](#)

[Information till
ST-läkare](#)

[Specialistexamen](#)

[Hedersmedlemmar](#)

[Kongressförteckning](#)

[Förenings
Information](#)

LEDARE

Bästa medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening!

Ett nytt år har vi framför oss och som ni ser har Ett Ögonblick fått en grafisk upplyftning, så att tidningens layout är mera anpassad till att lätt kunna läsas på en data-skärm eller en läsplatta, samtidigt som det fortfarande fungerar utmärkt att skriva ut den.

Inför ett nytt år är det en bra idé att planera sin efterutbildning / ST-utbildning och jag vill därför uppmana er att planera tillsammans med er verksamhetschef vilka vetenskapliga kongresser, kurser och andra aktiviteter ni ska delta i under 2015. Meritportfolio (<http://swedeye.org/utbildning/meritportfolio>) som föreningen har tagit fram är tänkt att användas för att dokumentera vad som planeras för det kommande året och följa upp vad som verkligen blev av året innan. Jag tror att om var och en av oss tar aktivt ansvar för sin efterutbildning i samspel med klinikledningen och dokumenterar det, så minskar vi risken för stora avvikelser. Vi specialister kan gott följa våra ST-kollegors exempel genom att vara strukturerade och duktiga på att planera vår efterutbildning, även om vi inte har en studierektor.... Styrelsen fortsätter att jobba för att få till liknande ST-kurser för specialister, men det tar tid och kursgivarnas entusiasm och arbetsinsatser uppskattas oerhört! Bakjournskursen gick av stapeln i Göteborg i januari och blev mycket uppskattad. Nästa efterutbildningskurs hålls i april och handlar om plastisk (vg se separat annons [sid 6](#)). Stort tack till alla som jobbar med dessa utbildningar!

Styrelsen fortsätter att arbeta med frågor kring kompetensförsörjning. I en enkät som gick ut till verksamhetscheferna i november angav 94% av de som svarade (n=32 kliniker) att de hade för få ögonsjuksköterskor och 19% att de hade för få ortoptister i sin nuvarande bemanning. Hela 74% trodde inte att de skulle kunna rekrytera nya ortoptister och 44% trodde inte de skulle kunna rekrytera nya ögonsjuksköterskor inom de närmaste 3-5 år, även under förutsättningen att ekonomin skulle tillåta. Ca 30 ortoptister och ca 30 ögonsjuksköterskor kommer att gå i pension under de närmaste 5 år på dessa kliniker. Via Synfrämjandet har vi också fått information om att det råder brist på synpedagoger. Med andra ord, är behovet av att utbilda kompetenta medarbetare stort och styrelsen kommer att arbeta vidare med frågan.

I början av oktober var det klinikchefsmöte i Krusenberglund. I mycket trevlig atmosfär hade vi bra diskussioner och information om bl.a. behovet av att komma i gång med SPUR inspektioner, erfarenheter av vårdval på flera håll, erfarenheter av nätjournaler, nya patientlagen, efterutbildning och sjuksköterskor som administrerar Avastin-injektationer. Av Ögonläkarenkäten framgick att det totala antalet ögonläkare i landet är något lägre än tidigare år, med lägre antal specialister än tidigare inom både offentlig och privatsektor. Det finns en brist på ögonspecialister i alla regioner, mest uttalat i norra, västra och södra regionerna och detta underskott är ännu större om vi tar hänsyn till att det finns ett stort antal arbetande specialister som är 65 år eller äldre. Antalet specialister som är mellan 60 och 64 år utgör ca 1/6 av

alla nuvarande specialister. Antalet ST-läkare har ökat lite och antalet ST-läkare/miljon invånare är väldigt ojämnt över landet. De norra och södra regionerna tar det största ansvaret och utbildar mer än dubbelt så många framtida specialister som Stockholm. Jag informerade även om att vi kommer tillsvidare att enbart hålla Lipus-certifierade ST-kurser, då vi inte har möjlighet att tillmötesgå de krav som Socialstyrelsen ställer för upphandling av kurser i deras regi. Vi hoppas att det kommer en lösning kring upphandlingsförfarandet inom den närmaste tiden. Arbete pågår för att utveckla ST-kurserna för att bli delvis nätbaserade och därmed kunna frigöra tid för kursgivarna att hålla fler kurser och således öka antalet kursplatser.

Ny medlemsmatrikel finns på hemsidan. För att kunna hålla matrikeln uppdaterad är vi tacksamma om ni meddelar ändringar av egen adress eller e-postadress till medlem@slf.se och av arbetsplats och akademisk titel till Karl-johan.Hellgren@liv.se.

Som ögonläkare är min frustration störst när kunskap inte räcker till, när jag måste säga till patienten ”vi vet inte vad som orsakar....” eller ”det finns ingen behandling....” och kunskapsluckorna fortsätter att stå på vid gavel. Det är därför jag även är så engagerad i Ögonfonden och ber er om hjälp att göra fonden

Fatima Pedrosa Domellöf

mera känd bland våra patienter och allmänheten ([sida 16](#)). Vi kan göra skillnad. Och det kommer oss själva, våra barn och barnbarn tillgodo...

Notera datum för årsmötet i Göteborg den 26-28/8, med ett fullspäckt program ([mer information sid 11](#)) och missa inte Temadagen om kataraktkirurgi och medfinansiering av premiumlinser i offentlig vård i Stockholm den 24/4 ([annons på sid 7](#)).

Hoppas vi alla får ett bra arbetsår, med mycket inspiration och härlig känsla av att vår kunskap och vårt arbete kommer patienterna till godo. Nio av tio svenskar tycker att försämrad syn är det som skulle påverka deras livskvalitet mest negativt och det är vi som i de flesta fall kan hjälpa dem att slippa det.

Fatima Pedrosa Domellöf

Styrelsen;

Främre rad: Beatrice Peebo, Eva Olofsson, Fatima Pedrosa Domellöf, Maria Kugelberg och Sten Kjellström

Bakre rad: Lars Hjelmqvist, Ulf Dahlstrand, Sverker Hallin, Karl-Johan Hellgren

Den 21 november 2014 försvarade **Dragana Škiljić** vid Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet, sin akademiska avhandling:

“The role of estrogen and superoxide dismutase in cataractogenesis”

Avhandlingen inkluderar experimentella och kliniska studier avseende östrogenets betydelse för kataraktuppkomst. Bakgrunden är att kvinnor har högre prevalens av katarakt än män i samma ålder. Antioxidativa effekter av östrogen studerades i odlade linsepitelceller med fokus på superoxid-dismutas.

I avhandlingen ingick även studier av genetiska variationer i östrogen-relaterade gener samt gener kodande för superoxid-dismutas hos patienter med åldersrelaterad katarakt.

FAKULTETSOPPONENT

Professor Alfred Wegener, Department of Ophthalmology, University of Bonn, Tyskland.

HUVUDHANDLEDARE

Madeleine Zetterberg, Ögonsjukvården, Sahlgrenska universitetssjukhuset/Mölndal.

Den 23 januari 2015 försvarade **Pia Lundgren** vid Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet, sin akademiska avhandling:

“Growth pattern and nutritional intake as predictors of retinopathy of prematurity”

I avhandlingen visar Pia Lundgren att screening-verktyget WINROP, som finns fritt tillgängligt online (www.winrop.com), är ett tillförlitligt komplement till ROP screening av extremt för tidigt födda barn.

Genom att rutinemässigt använda WINROP skulle antalet påfrestande ROP screeningundersökningar kunna minskas hos en mycket skör grupp barn.

Ett ytterligare resultat är att barnets vikt (vid tillfället då de första tecknen på ROP upptäcks vid screening) kan användas för att prediktera hur sjukdomen kommer att utvecklas.

Pia Lundgren visar också att en låg vikt vid födelsen är en risk faktor för allvarlig ROP, vars betydelse som risk faktor ökar med ökande gestationsålder. Hos extremt tidigt födda barn var även en låg näringstillförsel under de första fyra veckorna associerat med utvecklingen av allvarlig ROP.

FAKULTETSOPPONENT

Assistant Professor Olav H. Haugen
Section for Ophthalmology, Department of Clinical Medicine, Faculty of Medicine and Dentistry, University of Bergen, Bergen, Norge.

HUVUDHANDLEDARE

Chararina Löfqvist, Docent. Avdelningen för oftalmologi, Institutionen för Neurovetenskap och Fysiologi, Sahlgrenska Akademien, Göteborgs universitet.

BIHANDLEDARE

Ann Hellström, Professor, Avdelningen för oftalmologi, Institutionen för Neurovetenskap och Fysiologi, Sahlgrenska Akademien, Göteborgs universitet.

Magnus Domellöf, Docent, Institutionen för klinisk vetenskap, Pediatrik, Umeå Universitet.

Kerstin Hellgren, PhD, Institutionen för Klinisk Neurovetenskap, Karolinska Institutet, Stockholm.

UTLYSNING – BÄSTA AVHANDLING INOM ÖGONFORSKNING 2014

Sveriges Ögonläkarförening utlyser härmed ett stipendium om 10,000 SEK till "Bästa avhandling inom ögonforskning 2014".

Alla svenska avhandlingar som gavs ut under 2014 och som behandlar ögonforskning kan nomineras.

Förutsättningen för nominering är att ett exemplar av avhandlingen skickas till var och en av medlemmarna i granskningskommittén **senast den 31 mars 2015**, i pappersformat eller elektroniskt. Utdelningen av stipendiet kommer att ske i samband med SÖF:s årsmöte i augusti.

Vid jäv kommer ytterligare granskare att anlitas.

Sten Kjellström

Granskningskommittén utgörs av de tre senaste SOE föreläsarna:

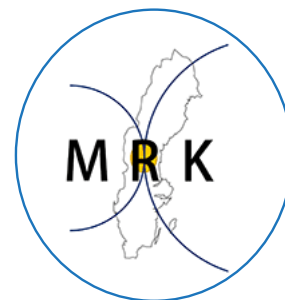
Med Dr **Charlotta All-Eriksson**, Klinik 2, S:t Eriks ögonsjukhus, 112 82 Stockholm, charlotta.all-eriksson@sankterik.se

Docent **Madeleine Zetterberg**, Ögonmottagningen, Sahlgrenska universitetssjukhuset/Mölndal, 431 80 Mölndal, madeleine.zetterberg@gu.se

Professor **Malin Malmsjö**, Ögonklinik B, Klinikgatan 18, Skånes Universitetssjukhus, 221 85 Lund, malin.malmsjo@med.lu.se

VÄLKOMNA TILL MEDICINSKA RETINAKLUBBENS FÖRSTA MEDLEMSMÖTE DEN 9 - 10 APRIL 2015!

Mötet vänder sig till medlemmar i Medicinska Retina-klubben. Medlemskap är kostnadsfritt och ansökan om medlemskap sker via klubbens hemsida:

www.medret.se

**Där görs också anmälan till mötet.
Sista anmälningsdag 20 mars**

Klubbmöte kommer att hållas en gång per termin. Temat för detta vårmöte är centralserös chorioretinopati (CSCR). Gästföreläsare är Med Dr. Anders Pryds från Köpenhamn. Anders har skrivit sin avhandling om CSCR och har en stor erfarenhet av behandling.

Mötet hålls på **Scandic hotell Alvik i Stockholm**

Detta är vårt första egna klubbmöte. Vi uppmanar deltagare att engagera sig, förbereda och ta med sig korta stringenta fallpresentationer i power point format till fredagens diskussioner.

Anmäl till klubbens sekreterare:

Charlotte Lindberg

charlotte.lindberg@akademiska.se

om ni kommer att ha med fall. Lägg upp fallet med frågor lämpliga för gruppdiskussioner. Mentometrar kommer inte att användas. Alla typer av fall är välkomna, men försök om möjligt ta med CSCR relaterade fall.

Mötet är avgiftsfritt. Enskild deltagare/klinik bekostar resa och logi. För vidare information se hemsidan

www.medret.se

VÄLKOMNA!

MRKs styrelse/ Ordförande
Urban Eriksson

PRELIMINÄRT PROGRAM

TORSDAGEN 9 APRIL

12.00 -13.00	Lunch
13.00 -14.00	Makularegistrets användarmöte
14.00 -15.00	CSCR – Diagnostik, behandling Anders Pryds
15.00 -15.45	Fika + industriutställning
15.45-17.00	CSCR – fortsättning. CNV vid CSCR – Urban Eriksson Sammanställning av patienter med kronisk CSCR behandlade på S:t Eriks Ögonsjukhus – Manuel Casselholm De Salles
19.00	Middag

FREDAGEN 10 APRIL

08.30-10.00	Fallpresentationer och diskussioner
10.00 -10.30	Fika + industriutställning
10.30 -12.00	Fortsättning fallpresentationer
12.00	Lunch

KARIN SANDQVISTS STIFTELSE

Fru Karin Sandqvists stiftelse bildades 1984 genom en donation av fru Karin Schultz-Sandqvist. Stiftelsen kommer under våren 2015 att utdela ett antal resestipendier till svenska ögonforskare och till svenska kliniskt verksamma ögonläkare för utrikes resor.

Ansökningstiden för dessa utgår den **1 april 2015**. Ansökningarna kommer att bedömas av en styrelse som utgörs av ordförande professor Bo Philipson, professor Anders Kvanta samt advokat Marika Rindborg Holmgren.

Anvisningar för sökande samt ansökningsblankett rekvireras från Britt-Marie Karlheden via e-postadress: britt-marie.karlheden@stockholmsogonklinik.se

EFTERUTBILDNINGSKURS I REKONSTRUKTIV ÖGONPLASTIKKIRURGI, ORBITA OCH TÅRVÄGAR. 16 - 17 APRIL 2015

S:t Eriks ögonsjukhus i samarbete med Sveriges Ögonläkarförening inbjuder till efterutbildningskurs

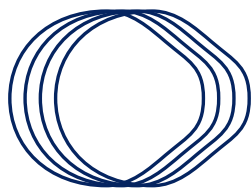
PLATS: **Bergendal meeting, Sollentuna**
MÅLGRUPP: **Specialister**

KURSENS INNEHÅLL:

Ögonlockstumörer med kliniska riktlinjer, rekonstruktioner och uppföljning. Ögonlockskirurgi av ptoser, ektropion och entropion. Tårvägar. Handläggning av orbitala processer, TAO, proteshålor och medfödd an/mikroftalmi.

Mer information om kursen finns på www.swedeye.org under rubriken "utbildning".

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

INBJUDER TILL

TEMADAG OM MEDFINANSIERING AV TORISKA OCH MULTIFOKALA LINSER I OFFENTLIG ÖGONSJUKVÅRD

FREDAGEN DEN 24 APRIL 2015

PLATS: Lundqvist & Lindqvist Klara Strand Konferens, Klarabergsviadukten 90, Stockholm
LOKAL: Ängsö.

PROGRAM

- 9.30 - 10.00** *Kaffe*
- 10.00 - 10.40** Multifokala linser: Alternativ och erfarenheter
Göran Helgason, Capiro Medocular
- 10.45 - 11.25** Toriska linser: Alternativ och erfarenheter
Anders Behndig, Norrlands Universitetssjukhus och Koskelas ögonklinik
- 11.30 - 12.10** Erfarenheter av medfinansiering av linser i offentlig vård
AnneMari Koivula, Stockholms ögonklinik
- 12.10 - 13.10** *Lunch*
- 13.10 - 13.50** Etiska överväganden vid medfinansiering i skattefinansierad sjukvård
Joakim Färdow, Avdelningen för medicinsk etik, Lunds universitet
- 13.55 - 14.35** Praktiska förutsättningar för medfinansiering av linser i skattefinansierad sjukvård
Björn Johansson, Ögonkliniken, Universitetssjukhuset i Linköping
- 14.35 - 15.05** *Kaffe*
- 15.05 - 15.35** SKL:s syn på frågan om medfinansiering.
Olle Olsson, Avdelningen för vård och omsorg, SKL
- 15.35 - 16.00** Avslutande diskussion

ANMÄLAN OCH AVGIFT

Anmälan senast **1 mars** till Eva Olofsson,
facklig sekreterare i Sveriges Ögonläkarförening,
e-post: eva.olofsson@umu.se.

Deltagarantalet är begränsat och principen först till
kvarn gäller.

Anmälan är giltig när avgiften på 1000 kr
är betald till Sveriges Ögonläkarförening

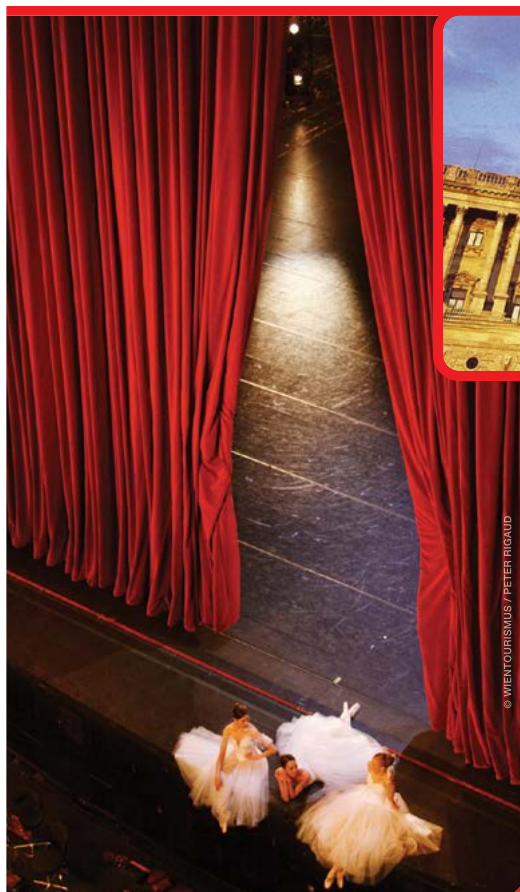
Bankgiro 5882-5514, alternativt
Plusgiro 5 62 45-4.

SOE
2015 CONGRESS

EUROPEAN SOCIETY OF OPHTHALMOLOGY

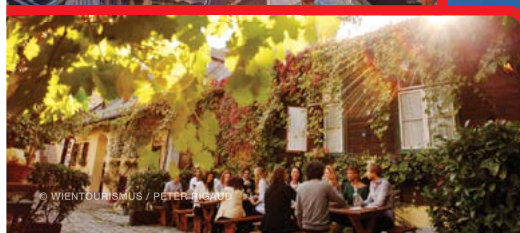
6-9 JUNE 2015 • VIENNA, AUSTRIA

In conjunction with AAO and APAO

SEE YOU IN VIENNA!

www.soe2015.org

Welcome to Nordic Retina Meeting in Lund May 28-29, 2015

We have the pleasure to welcome you again to a new Nordic Retina Meeting in Lund. The main topic for this meeting is macula-cone function and structure with focus on genetics and gene therapy.

INVITED SPEAKERS

GENE THERAPY (GENETICS, CLINIC AND SURGERY)

Jean Bennett and Albert Maguire

University of Pennsylvania School of Medicine, USA

GENES IN CONE DEGENERATION

Bernd Wissinger

Centre for Ophthalmology, University of Tübingen, Germany

There will be clinical and experimental reports regarding retinal function and structure in different retinal disorders from invited guests and participants (speakers from all Nordic countries, Switzerland and Oman are already involved).

This Retina meeting is aimed at clinicians (pediatric, medical and surgery) and researchers.

The registration fee (including meeting lunches, coffee and dinner) is 900 Swedish crowns (SEK). No fee for first author in any presentation.

The conference will be held at **LUX** – the new Humanities and Theology Centre in central Lund.

REGISTRATION

Registration can be made through the website: NRM15.eyecan.se
or by e-mail to: sten.andreasson@med.lu.se

NORDIC RETINA MEETING IN LUND, 2015 - ORGANIZING COMMITTEE

Sten Andréasson,
Susanne Boystrom,
Louise Eksandh,
Per Ekstrom,
Ulrica Englund Johansson,
Fredrik Ghosh,
Lotta Gränse,
Björn Hammar,
Eva Hallbäck,
Ing-Marie Holst,
Sten Kjellström,
Ulrika Kjellström,
Monica Lövestam-Adrian,
Eva Malm,
Lena Mitkiewicz,
Boel Nilsson,
Maria Thereza Perez,
Vesna Ponjavic,
Elisabeth Wittström.

INFORMATION TILL ST-LÄKARE

Bästa/e kollega!

Så kan 2014 läggas åt sidan för att lämna plats åt ett nytt och händelserikt 2015. Tio fullmatade ST-kurser skall vi hinna med och snart är det dags för den första; Retinakursen i Linköping.

Till höger finner du schemat för årets övriga kurser som samtliga går att finna i Lipus kurskatalog allt eftersom kurser certifieras. Vi vill uppmärksamma dig på att Lins-kursen delvis kommer att erbjudas i digitaliserad form. Vänligen läs informationen från kursgivare Anders Behndig i den vita rutan nere till höger på denna sida.

Som vi har informerat om tidigare har SÖFs styrelse beslutat att avstå från att söka statligt finansierade SK-kurser för 2015 och i stället erbjuda samtliga tio kurser som Lipuscertifierade ST-kurser.

Vi vill därför återigen påminna om att vi hänvisar till Lipus kurskatalog: www.lipus.se för ansökan till 2015 år ST-utbildningskurser.

Vi har uppmärksammat att det är många sökande till våra kurser och SÖF jobbar på för fullt, tillsammans med kursgivare, för att kunna öka tillgängligheten till våra kurser och kursplatser. En tanke är att nätbasera delar av våra kurser för att nå ut till fler. Anders Behndig är den förste att erbjuda delar av lins-kursen med nät-baserat material. I nästkommande Ett Ögonblick och på SÖFs hemsida kommer vi att vidare informera om hur det går med vårt arbete mot delvis nätbaserade kurser. Om du har några tips eller reflektioner får du gärna kontakta mig!

Vi vill gärna inbjuda och påminna om att abstrakts från ditt vetenskapliga arbete och titeln på ditt utvecklingsarbete gärna kan skickas till Catharina Kuylenstierna: catharina.kuylenstierna@sankterik.se för publicering på SÖFs hemsida. Ett uppskattat inslag!

Bästa hälsningar och med önskan ett gott och innehållsrikt 2015!

Beatrice Peebo
Kursansvarig, SÖF

SCHEMA FÖR VÅRENS KURSER 2015

Retina	2 - 6 mars
Glaukom	14 - 17 april
Neuro-oftalmologi	18 - 21 maj
Praktisk optik	25 - 29 maj

SCHEMA FÖR HÖSTENS KURSER 2015

Barnoftalmologi och skelning	7 - 11 sep
Ögononkologi, rekonstruktiv ögonplastik- kirurgi och orbitas sjukdomar	12 - 16 okt
Diabetes	19 - 22 okt
Korneas och konjunktivas sjukdomar	2 - 4 nov
Uveakurs	9 - 12 nov
Linsen och refraktiv kirurgi	23 - 25 nov

ST-KURSEN I LINSENS SJUKDOMAR OCH REFRAKTIV KIRURGI – WEB-BASERAD DEL

Som ni kanske har läst på Lipus' hemsida har kursen en web-baserad del, som måste göras först för att man sedan ska kunna söka till den "fysiska" delen av kursen på S:t Eriks. När man gjort den web-baserade delen av kursen får man en personlig kod, som man skickar med ansökan.

OBS! Den web-baserade delen av kursen är ännu inte upplagd på nätet, så ni kan inte söka kursen ännu. Längre fram i vår lägger vi in instruktioner här på Sveriges Ögonläkarförningens hemsida om hur ni ska göra för att nå de web-momenten och hur ni får er kod.

Välkomna att söka kursen därefter!

Anders Behndig, Maria Kugelberg
Kursansvariga

ÅRSMÖTET I GÖTEBORG 26-28 AUGUSTI 2015

Jag vill passa på att redan nu välkomna er till årsmötet som kommer hållas i samarbete med Ögonsjukvården vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Årsmötet som i år återgår till att vara tre dagar långt kommer att hållas på Svenska Mässan i hjärtat av Göteborg 26-28/8 2015.

ONSDAG 26 AUG

Onsdagen är utbildningsdagen för ST-läkare men även en fortbildningsdag för färdiga specialister. Temat för ST-dagen är Oklar synnedsättning, refraktionering och uveit. På fortbildningsprogrammet finns 7 spännande efterutbildningskurser och dessa lämpar sig särskilt för specialister med annan subspecialitet än den givna kursen.

De kurser som planeras är:

- Injectable retina
- Monica Lövestam, Sven Crafoord
- Barnögonkirurgi; katarakt och glaukom
- Alf Nyström
- Barnuveit, screening av JIA-barn
- Marita Grönlund + barnreumatolog
- Kornea - Ulf Stenevi
- Vuxenglaukomkirurgi
- Anders Bergström, Charlotta Zetterström
- Ögonlockstumörer inkl Mohs kirurgi
- Gun Lindgren, Karin Sundelin
- Evaluation and Management of Papilledema
- Aki Kawasaki

På kvällen erbjuds en mingelkväll i utställningshallen tillsammans med kollegor och representanter från industrin.

TORSDAG 27 AUG

På torsdagen inleds mötet med gästföreläsare **Aki Kawasaki** som kommer att hålla en föreläsning ur en neurooftalmologs synvinkel.

Gauti Johannesson (Umeå) är 2015 års SOE stipendiat och han kommer att hålla årets SOE-föreläsning.

Sten Andreasson (SUS) håller därefter årets Rendahls-föreläsning.

Under dagen finns utrymme för fria föredrag. På eftermiddagen hålls årsmötet och ett flertal klubbmöten. Kvällen avslutas med middag på restaurang Kajskjul 8 vid Packhuskajen i centrala Göteborg.

FREDAG 28 AUG

Fredagen inleds med ett nytt inslag "Frukost med experten". Här ska man kunna ta med sig fall och diskutera med experter inom olika subspecialiteter. Efter detta bjuds på ett symposium med medicinhistoria lett av **Tomas Bro**. Vi avslutar sedan dagen med olika symposier.

Jag hoppas att få se så många som möjligt i Göteborg i augusti 2015!

Sten Kjellström

NYHET

Rabatterade avgifter för pensionärer. Från och med kalenderåret efter det att man har fyllt 65 år är avgiften till SÖFs årsmöte halverad.

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENINGENS ÅRSMÖTE

26–28 augusti 2015
GÖTEBORG

Ögonsjukvården vid Sahlgrenska Universitetssjukhuset har nöjet att inbjuda till årsmöte som kommer att hållas på Svenska Mässan i hjärtat av Göteborg 26-28/8 2015.

Varmt välkomna!

www.ogonarsmote2015.se

SPECIALISTEXAMINATIONER 19-20 OKT 2015

Frivillig specialistexamen i ämnet ögonsjukdomar hålls måndagen den 19 och tisdagen den 20 oktober 2015 i Lund.

Första dagen genomförs en skrivning som täcker hela området och vars nivå omfattas av målbeskrivningen. Skrivningen består av ett stort antal kortfrågor och skrivningstiden är 6 timmar med lunchuppehåll. Andra dagen hålls ett muntligt förhör som prövar förmågan att självständigt behandla kliniska problem och situationer inom området. Inga verkliga patienter förekommer. Två censorer tenterar två deltagare samtidigt under ca två timmar.

För godkänd examen fordras att både skriftlig och muntlig tentamen godkänns. För godkänt skriftligt prov krävs minst 2/3 av maximalpoäng. Rättning av skrivningen utförs av examinationskommittén och sker anonymt. Efter muntlig examen avger censorerna ett omdöme: Godkänd, Med tvekan godkänd eller Underkänd. Det sammanlagda omdömet avgör resultatet.

Diplom över avlagd examen kommer att överlämnas i samband med ögonläkarföreningens årsmöte i Göteborg.

Deltagare i examinationen bör vara färdig specialist eller vara i slutet av sin specialistutbildning. Intyg från chöf/verksamhetschef angående praktisk tjänstgöring skall sändas in. Vi kommer att skicka ut ett särskilt formulär för detta när vi fått anmälan.

ANMÄLAN

Preliminär anmälan emottas före den **29/6 2015** och definitiv anmälan senast den **31/8 2015** till Kristina Tornqvist. Upplysningar om examinationen lämnas av examinationskommittén:

Kristina Tornqvist, Ögonkliniken,
Helsingborgs Lasarett, 251 87 Helsingborg.
Tel 042-4062577.
kristina.tornqvist@skane.se

Bertil Lindblom, Ögonkliniken,
Mölnåls sjukhus, 431 80 Mölnådal.
Tel 031-3433250

GRATULATIONER TILL AVLAGD SVENSK SPECIALISTEXAMEN!

2014 ÅRS SPECIALISTEXAMEN
ÄGDE RUM I GÖTEBORG
13-14 OKTOBER

Sofia Maria Fragkiskou, Linköping

Joanna Temciuc, Helsingborg

Anna Åberg, Helsingborg

Marianne Johnsson Forsberg, Halmstad

Ioannis Kollias, Sankt Erik

Sofia Lindvall, Luleå

Jenny Johansson, Linköping

Kerstin Pettersson, Uppsala

Ghazwan Anjo, Sankt Erik

Nazli Tavosian, Örebro

Nytt läkemedel för torra ögon Ingår i högkostnadsskyddet*

Dropplaska utan
konserveringsmedel

 HyprosanTM
(hypromellos)

ISTÄLLET FÖR ENDOSBEHÅLLARE

* www.TLV.se

Hyprosan ögondroppar, lösning (hypromellos 3,2 mg/ml) S01XA20; är ett receptfritt läkemedel, F. Hyprosan är subventionerat för patienter som behöver kontinuerlig behandling eller patienter som inte tolererar konserveringsmedel. Indikation: Tårsubstitut för behandling av symtom vid torra ögon hos vuxna, inklusive torr horn- och bindhinneinflammation (keratoconjunktivitis sicca). Förpackningar: Dropplaska, 1x10 ml och 3x10 ml. För pris & ytterligare information: se www.fass.se. Datum för översyn av SPC 130926.

Santen Pharma AB • Solna Torg 3 • 171 45 Solna • Tel 08-444 75 60 • info@santenpharma.se • www.santen.se • www.torraögon.nu

HP 1409 SE

NYA HEDERSMEDLEMMAR I SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

Sveriges Ögonläkarförenings styrelse beslutade vid styrelsemöte i november 2014 att utse två nya hedersmedlemmar i föreningen, **Elisabet Agardh** och **Ulf Stenevi**.

Elisabet Agardh har många års aktivt arbete i föreningen och styrelsen bakom sig. Hon avslutade detta med att vara ordförande 2007-2008. Därefter gjorde hon ett utmärkt arbete som ordförande i valberedningen fram till 2012.

Elisabet är professor i oftalmologi i Malmö, har fått ett flertal priser och utmärkelser, och är ett tungt namn nationellt och internationellt inom diabetesforskningen. Hon drev diabeteskursen för våra ST-läkare framgångsrikt under många år. Hon är en stor förebild för våra blivande specialister och även för äldre kollegor inom ögon.

Ulf Stenevi har ett förflutet som vetenskaplig sekreterare och vice ordförande i föreningen. Han har varit en av Sveriges röster inom den internationella katarakt- och korneaverksamheten.

Ulf var många år sekreterare och sedan ordförande i European Society of Cataract and Refractive Surgeons (ESCRS) och uppskattad med många utmärkelser både i Europa och USA. Han var med och bildade Nationella Kataraktregistret 1992 och var medlem i styrgruppen i nästan 20 år. Han är fortfarande medlem i styrgruppen för Cornearegistret. Han har utvecklat svensk oftalmologi som chef och professor både i Lund och Göteborg.

Maria Kugelberg

Essmedpelare med dubbelbord köpes, ring 070-3069820

Svenska Glaukomsällskapetets årsmöte är i år kombinerat med Nordic Glaucoma Meeting och hålls fredag 18 till lördag 19 september lunch – lunch i Jubileumsaulan på Skånes universitetssjukhus i Malmö.
För mer information se www.glaukomsallskapet.se
Varmt välkomna!

Ett Ögonblick

INFORMATION FRÅN SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

HJÄLP TILL ATT GÖRA ÖGONFONDEN MER KÄND FÖR VÅRA PATIENTER OCH ALLMÄNHETEN!

Sveriges Ögonläkarförening tillsammans med Optikerförbundet och Synskadades Riksförbund bildade Synfrämjandets Forskningsfond 1984. Fonden, som granskas av svensk insamlings kontroll, d.v.s. har 90-konto, bytte namn till Ögonfonden 2009 och är i övrigt oförändrat.

Fonden har som ändamål att främja och initiera vetenskaplig ögon- och synforskning i syfte att förebygga och behandla ögonsjukdomar samt att effektivt utnyttja kvarvarande synförmåga.

Hjälp gärna till att göra fonden mera känd, så att vi kan samla in mera medel till svensk ögonforskning. Det vi satsar idag kommer oss själva, våra barn och barnbarn tillgodo och ökar förutsättningar för bra syn hela livet för fler och fler.

Jag är jätte tacksam om ni kan se till att Ögonfondens rollups, PG-blanketter och broschyrer finns väl synliga i alla patientväntrum. Maila till info@ogonfonden.se om ni har frågor eller vill ha Ögonfondens material.

Ni kan även få Ögonfondens logga att ha som del av er e-mail signatur. På www.ogonfonden.se finns en del filmer som kan vara av intresse för frågvisa patienter.

Tack på förhand,
Fatima Pedrosa Domellöf

PS: Håll koll på www.ogonfonden.se
Inom kort kommer årets ansökningsperiod att annonseras på hemsidan. Välkommen med din ansökan! Och gör gärna fonden synlig via Facebook om ni är aktiva på fejan...

Ögonfonden

SYNFRÄMJANDE FORSKNING

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Stöd ögonforskningen

BG 890 - 7610
PG 90 07 22 - 0
www.ogonfonden.se

KONGRESSFÖRTECKNING

Saknas event eller möte? Maila till web@swedeye.org.
An event missing? Please contact us.

VÅR 2015

ESCRS Winter Meeting
Istanbul, Turkiet
Feb 20 2015 - Feb 22 2015
www.escrs.org

AOPT 2015 (Association for Ocular
Pharmacology and Therapeutics)
Charleston, SC, USA
Feb 26 2015 - Mar 01 2015
www.aopt.org

The 47th Ophthalmic Oncology
Group (OOG) Meeting
Moskva, Ryssland
Mar 12 2015 - Mar 14 2015
www.oog.eu.com

AAPOS 2015
New Orleans, LA, USA
Mar 25 2015 - Mar 29 2015
www.aapos.org

The 6th World Congress on
Controversies in Ophthalmology
(COPHy)
Sorrento, Italien
Mar 26 2015 - Mar 29 2015
www.comtecmed.com/cophy

Medicinska Retinaklubbens första
medlemsmöte
Stockholm
Apr 09 2015 - Apr 10 2015
www.medret.se

1st San Raffaele OCT FORUM
Milano, Italien
Apr 11 2015 -
www.octforum2015.eu

World Congress on Angiogenesis
2015
Boston, MA, USA
Apr 11 2015 - Apr 12 2015
www.angioworldcongress.com

The World Cornea Congress VII
San Diego, CA, USA
Apr 15 2015 - Apr 17 2015
www.corneacongress.org

Barcelona Oculoplastics meeting
Barcelona, Spanien
Apr 17 2015 - Apr 18 2015
www.imo.es/en

ARVO 2015
Denver, Colorado, USA
May 03 2015 - May 07 2015
www.arvo.org

Senior i centrum
Malmö
May 06 2015 - May 08 2015
www.senioricentrum.se

Trends in Surgical and Medical
Retina
Barcelona, Spanien
May 29 2015 - May 30 2015
www.imo.es/en

SOMMAR 2015

EUPO 2015
Wien, Österrike
Jun 05 2015 - Jun 06 2015
www.eupo.eu

SOE 2015
Wien, Österrike
Jun 06 2015 - Jun 09 2015
www.soe2015.org

6th World Glaucoma Congress
Hong Kong
Jun 06 2015 - Jun 09 2015
www.worldglaucoma.org

NPOG (Nordic Pediatric
Ophthalmology Group) 2015
Åland
Jun 10 2015 - Jun 12 2015
www.npog-nsa.org

NOSOPRS (Nordic Society of Oculo-
plastic and reconstructive Surgery)
2015
Vanajanlinna, Finland
Jun 11 2015 - Jun 13 2015
www.nosoprs.fi

MER PÅ NÄSTA SIDA >

KONGRESSFÖRTECKNING

Saknas event eller möte? Maila till web@swedeye.org.
An event missing? Please contact us.

SOMMAR 2015

...FORTS

ICOO 2015 (International Congress of Ocular Oncology)
Paris, Frankrike
Jun 16 2015 - Jun 19 2015
www.isoo.org

ISOPT Clinical 2015
Berlin, Tyskland
Jul 09 2015 - Jul 12 2015
www.isoptclinical.com

EPOS annual meeting
Sankt Petersburg, Ryssland
Jun 25 2015 - Jun 27 2015
www.epos-focus.org

Sveriges Ögonläkarförenings
Årsmöte
Svenska Mässan i Göteborg
Aug 26 2015 - Aug 28 2015
<https://akkonferens.slu.se/sof2015>

HÖST 2015

XXXIII Congress of the ESCRS
Barcelona, Spanien
Sep 05 2015 - Sep 09 2015
www.es CRS.org/barcelona2015

Nordic Glaucoma Meeting/Glaukomsällskapets årsmöte
Malmö
Sep 18 2015 - Sep 19 2015
www.glaukomsallskapet.se

World Ophthalmology Congress (WOC) 2016
Guadalajara, Mexico
Feb 05 2016 - Feb 09 2016
www.woc2016.org

ESOPRS (European Society of Ophthalmic Plastic and Reconstructive Surgery)
Bryssel, Belgien
Sep 10 2015 - Sep 12 2015
www.esoprs.eu

EVER 2015
Nice, Frankrike
Oct 07 2015 - Oct 10 2015
www.ever.be

15th EURETINA Congress
Nice, Frankrike
Sep 17 2015 - Sep 20 2015
www.euretina.org

AAO - 2015
Las Vegas, Nevada, USA
Nov 14 2015 - Nov 17 2015
www.aao.org

SAVE THE DATE!

Efterutbildningskurs i Barnoftalmologi och skelning
planeras den 17 - 18 november 2015.

Mer info kommer i nästa nummer
av Ett Ögonblick!

Gerd Holmström och Kristina Tornqvist

ETT ÖGONBLICK

Information från Sveriges ögonläkarförening mailas ut tre gånger årligen till alla medlemmar.

MEDLEMSINFO

Adressförändring måste anmälas till:

Medlemsregistret
Sveriges Läkarförbund
Box 5610
114 86 Stockholm
medlem@slf.se

oavsett medlemskap i Läkarförbundet eller ej, då föreningen utnyttjar detta adressregister.

Pensionärer som önskar erhålla föreningens medlemsutskick, meddela läkarförbundet er mailadress på adress enligt ovan.

ANNONSERING & PRISER

Annonsering i Ett Ögonblick är välkommet.

För 2015 gäller följande priser:

Helsida	14.000:-
Halvsida	8.000:-
Kvartssida	4.500:-

Kostnad för udda format och radannonser kan diskuteras med skattmästaren. Annonsering för kurser och möten som arrangeras eller förmedlas av medlemmar debiteras inte. / Lars Hjelmqvist, Skattmästare

DEADLINE MATERIAL TILL NÄSTA NUMMER

Material till nästa nummer av Ett Ögonblick måste vara tidningens redaktör Catharina Kuylenstierna tillhanda senast 21 maj 2015. Sänd materialet i form av Microsoft Word-fil via e-post till:
catharina.kuylenstierna@sankterik.se

ANSVARIG UTGIVARE

Fatima Pedrosa Domellöf, ordförande
fatima.pedrosa-domellof@ophthal.umu.se

MEDHJÄLPARE

Ett stort tack från redaktionen till Luai Alissa för det tidigare arbetet med digitaliseringen och till Peder Jahnberg för all hjälp med tidningen.

Lösenord för att läsa "Ett Ögonblick" på hemsidan är "gullstrand"

STYRELSEN 2014-2015

Fatima Pedrosa Domellöf, ordförande
fatima.pedrosa-domellof@ophthal.umu.se

Maria Kugelberg, vice ordförande
maria.kugelberg@sankterik.se

Sten Kjellström, vetenskaplig sekreterare
sten.kjellstrom@med.lu.se

Eva Olofsson, facklig sekr
eva.olofsson@ophthal.umu.se

Beatrice Peebo, ST-ansvarig
beatrice.peebo@liu.se

Lars Hjelmqvist, skattmästare
lars.hjelmqvist@sankterik.se

Ulf Dahlstrand, ST-representant
ulf.dahlstrand@skane.se

Karl-Johan Hellgren, ledamot (icke-universitetsklinik)
karl-johan.hellgren@liv.se

Sverker Hallin, ledamot privatläkare
sverker@hallin.se

BLI MEDLEM I SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

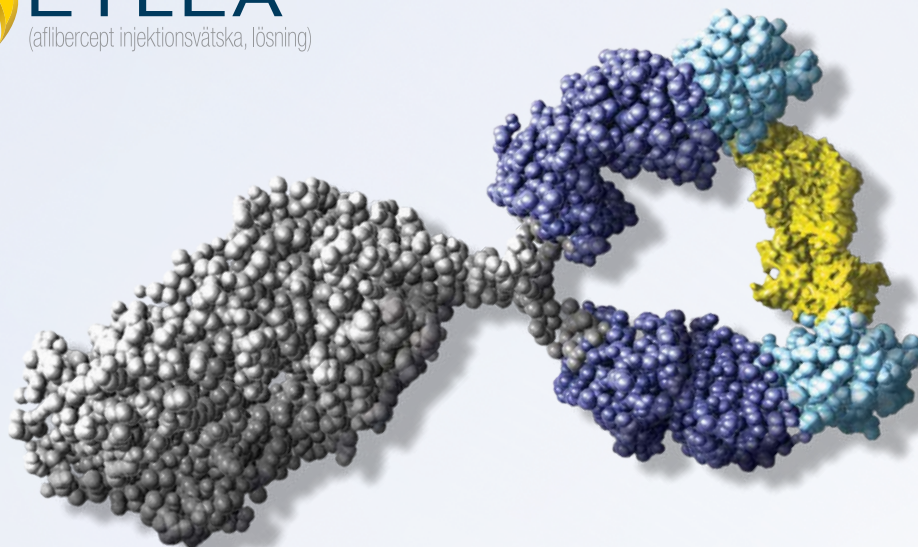
Ansökan om medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening skickas till:

Eva Olofsson
Facklig sekreterare
Ögonkliniken,
Norrlands Universitetssjukhus
901 85 Umeå

med skriftlig rekommendation från någon, som redan är medlem i föreningen. Ansökan kan även skannas och skickas med e-post till:
eva.olofsson@ophthal.umu.se

Beslut om inval fattas vid styrelsemötena som årligen äger rum i mars/april samt november/december och vid årsmötet. Bekräftelse om medlemskap skickas efter varje styrelsemöte. Du kan ladda ner ansökan i [PDF-format här](#).

Välkommen med Din ansökan!

EYLEA[®] är godkänt för behandling av våt AMD, CRVO och DME hos vuxna¹

Eylea är ett humant rekombinant fusionsprotein^{2,3} med en bred blockering av tillväxtfaktorer, beskrivet av att VEGF-A, VEGF-B och PIGF blockeras³. Med en högre bindningsaffinitet än de naturliga receptorerna¹, har biologisk aktivitet för Eylea beräknats till 83 dagar⁴.

Referenser: 1. Eylea SPC. 2. Dixon JA et al. Expert Opin Investig Drugs. 2009;18(10):1573-1580. 3. Stewart MY. Expert Rev. Clin. Pharmacol. 6(2), 103-113 (2013). 4. Stewart MW, Rosenfeld PJ. Br J Ophthalmol. 2008;92(3):667-668.

Eylea (afibercept), 40 mg/ml injektionsvätska, lösning, är ett oftalmologiskt-/antineovaskulariseringspreparat. Rx, EF, S01LA05. **Indikationer:** Eylea är avsett för vuxna för behandling av neovaskulär (våt) åldersrelaterad makuladegeneration (AMD), nedsatt syn till följd av makulödemed sekundärt till central retinal venoclkusion (CRVO) och nedsatt syn till följd av diabetiska makulödemed (DME). **Dosering:** Eylea är endast avsett för intravitreal injektion. Eylea får bara administreras av en kvalificerad läkare med erfarenhet av administrering av intravitreala injektioner. Den rekommenderade dosen Eylea är 2 mg afibercept, motsvarande 50 mikroliter. **Kontraindikationer:** Överkänslighet mot den aktiva substansen afibercept eller mot något hjälpämne. Aktiv eller misstänkt okulär eller periokulär infektion. Aktiv allvarlig intraokulär inflammation. **Varningar och försiktighet:** Intravitreal injektioner, inklusive injektioner med afibercept, har förknippats med endoftalmit. Korrekta aseptiska injektionstekniker måste alltid användas vid administrering av Eylea. Patienter ska instrueras att omedelbart rapportera alla symtom som tyder på endoftalmit, och dessa ska behandlas på lämpligt sätt. Ökat intraokulärt tryck har setts inom 60 minuter efter en intravitreal injektion, t.ex. med Eylea. Särskild försiktighet krävs hos patienter med dåligt kontrollerat glaukom (injicera inte Eylea när det intraokulära trycket är ≥ 30 mmHg). I samtliga fall måste således både det intraokulära trycket och perfusion av synnerven kontrolleras och behandlas på lämpligt sätt. Eftersom detta är ett terapeutiskt protein, finns potential för immunogenitet med Eylea. Patienter bör instrueras att rapportera alla tecken eller symtom som tyder på intraokulär inflammation, t.ex. ögonsmärta, fotofobi eller rodnad i ögat som kan vara kliniska tecken på överkänslighet. **Graviditet och amning:** Fertila kvinnor ska använda effektiv preventivmetod under behandling och under minst 3 månader efter den sista intravitreal injektionen av afibercept. Det finns inga data från användningen av afibercept hos gravida kvinnor. Djurstudier har visat embryofetal toxicitet. Det är okänt om afibercept utsöndras i bröstmjölk. En risk för det ammande barnet kan inte uteslutas. Eylea rekommenderas inte under amning. Ett beslut måste fattas om man ska avbryta amningen eller avstå från behandling med Eylea efter att man tagit hänsyn till fördelen med amning för barnet och fördelen med behandling för kvinnan. **Effekter på förmågan att framföra fordon och använda maskiner:** Injektion med Eylea har mindre effekt på förmågan att framföra fordon och använda maskiner på grund av möjliga tillfälliga synstörningar som kan kopplas antingen till injektionen eller till ögonundersökningen i samband med injektionen. Patienterna ska inte köra bil eller använda maskiner förrän synen är tillfredsställande återställd. För fullständig information om varningar och försiktighet var god se www.fass.se. **Förpackningar och förmån:** 100 mikroliter lösning i en injektionsflaska (typ I glas). Förpackningsstorlek: 1st. EF. Datum för senaste översyn av produktresumén, 26 augusti 2014. För ytterligare information var god se www.fass.se. Bayer AB, Box 606, 169 26 SOLNA, Telefon 08-580 223 00, www.bayerpharma.se. ▼ Detta läkemedel är föremål för utökad övervakning. L.SE.09.2014.1380